

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 609/2023-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu a zo sudcov Ladislava Duditřa a Miroslava Duriřa (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/73/2018 (konanie vedené pôvodne Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 5S/73/2018) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5S/73/2018 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietřahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/73/2018 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietřahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** primerané finančné zadost'učinenie v sume **1 000 eur**, ktoré **j e** mu Správny súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **684,94 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto nálezu sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 16. augusta 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto nálezu (pôvodne konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 5S/73/2018). Sťažovateľ navrhuje uloženie príkazu správneho súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov a súčasne požaduje priznanie náhrady trov konania, ako aj primeraného finančného zadosťučinenia v sume 2 500 eur.
2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že 15. mája 2018 bola na krajskom súde podaná správna žaloba vo veci správneho trestania, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia I. odvolacieho disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory sp. zn. I. ODS-36/17:4103/2016 z 13. februára 2018, ktorým mu bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, a to peňažná pokuta v sume 3-násobku minimálnej mzdy, t. j. v sume 1 440 eur. Súdny poplatok za podanú správnu žalobu zaplatil sťažovateľ 18. septembra 2018 na základe výzvy krajského súdu zo 14. septembra 2018.
3. Krajský súd vyzval 14. septembra 2018 Slovenskú advokátsku komoru na vyjadrenie k správnej žalobe a uvedenie rozhodujúcich skutočností na svoju obranu, ako aj predloženie administratívneho spisu. Na výzvu reagovala Slovenská advokátska komora vyjadrením doručeným 19. októbra 2018, ktoré bolo 10. decembra 2018 doručované sťažovateľovi s možnosťou vyjadriť sa. Sťažovateľ na výzvu reagoval podaním doručeným 27. decembra 2018.
4. Krajský súd vyzval sťažovateľa a Slovenskú advokátsku komoru 16. októbra 2020 na oznámenie, či z dôvodu opatrení zabraňujúcich šíreniu ochorenia COVID-19 súhlasia s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania. Na výzvu reagoval sťažovateľ podaním 5. novembra 2020, v ktorom vyslovil s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania súhlas.
5. Dňa 19. októbra 2020 bolo stanovisko sťažovateľa z 27. decembra 2018 doručované Slovenskej advokátskej komore na vedomie.
6. Dňa 23. novembra 2020 bol na 19. január 2021 nariadený termín na účely verejného vyhlásenia rozsudku, ktorý bol presunutý na 26. január 2021 z dôvodu protiepidemických opatrení. Dňa 19. januára 2021 bol zrušený termín nariadený na 26. január 2021.
7. Dňa 25. januára 2021 krajský súd sťažovateľa informoval, že splnomocnenie udelené advokátskej kancelárii [REDAKOVANÉ] je v rozpore so zákonom. Na výzvu reagoval sťažovateľ podaním 2. februára 2021. Dňa 22. septembra 2021 bol nariadený termín pojednávania na 23. november 2021.

8. Uznesením krajského súdu č. k. 5S/73/2018-109 z 30. septembra 2021 bola daná výzva na doručenie plnomocenstva, na ktorú bolo reagované podaním 13. októbra 2021.
9. Dňa 15. novembra 2021 bolo pojednávanie nariadené na 23. november 2021 zrušené z dôvodu potreby pribratia ďalšieho účastníka konania – revíznej komisie Slovenskej advokátskej komory (ďalej len „revízna komisia“) v zmysle právneho názoru Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Asan 9/2021 z 29. septembra 2021. Uznesením krajského súdu č. k. 5S/73/2018-115 z 15. novembra 2021 bola do konania pribratá revízna komisia, ktorá bola 18. novembra 2021 vyzvaná na vyjadrenie k správnej žalobe.
10. Dňa 22. decembra 2021 podala Slovenská advokátska komora proti uzneseniu krajského súdu z 15. novembra 2021 kasačnú sťažnosť. Krajský súd vyzval Slovenskú advokátsku komoru 7. januára 2022 na zaplatenie súdneho poplatku za kasačnú sťažnosť, ktorý bol zaplatený 27. januára 2022.
11. Na č. l. 123 je úradný záznam, z ktorého vyplýva, že od 13. novembra 2021 do 10. januára 2022 boli z dôvodu práceneschopnosti alebo karantény neprítomné asistentky, súdne tajomníčky, resp. vyššie súdne úradníčky.
12. Dňa 2. februára 2022 boli účastníci konania vyzvaní na vyjadrenie sa ku kasačnej sťažnosti. Vyjadrenia ku kasačnej sťažnosti boli doručené 21. februára a 22. februára 2022. Spis bol na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti predložený najvyššiemu správne súdu 1. apríla 2022. O kasačnej sťažnosti rozhodol najvyšší správny súd uznesením sp. zn. 5 Stk 6/2022 z 31. mája 2022 tak, že kasačnú sťažnosť odmietol a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania. Spis bol krajskému súdu vrátený 21. júna 2022.
13. Dňa 27. júna 2022 krajský súd vrátil Slovenskej advokátskej komore zapožičaný spisový materiál. Dňa 12. augusta 2022 krajský súd opätovne vyzval Slovenskú advokátsku komoru na predloženie administratívneho spisového materiálu, ktorý bol vrátený omylom. Na výzvu reagovala Slovenská advokátska komora doručením spisového materiálu 17. augusta 2022.
14. V súlade s § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prešiel od 1. júna 2023 výkon súdnictva v označenej veci z krajského súdu na správny súd. Dňa 7. júna 2023 bol spis vzťahujúci sa na napadnuté konanie pridelený do oddelenia správnej agendy správneho súdu a bola mu pridelená sp. zn. BA-5S/73/2018.
15. Dňa 31. júla 2023 sťažovateľ správne súdu doručil odvolanie plnomocenstva a súčasne oznámil udelenie novej plnej moci.
16. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 609/2023-14 z 21. novembra 2023 bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

17. Sťažovateľ argumentuje, že správnu žalobu podal na krajskom súde v máji 2018, t. j. pred viac ako piatimi rokmi. Posledným úkonom krajského súdu je vrátenie administratívneho spisu.

V dôsledku toho, že od začatia konania až do dnešného dňa nebolo vo veci žaloby rozhodnuté, sťažovateľ zastáva názor, že v napadnutom konaní dochádza k zbytočným priet'ahom.

18. Sťažovateľ argumentuje, že v konkrétnych okolnostiach veci nejde o zložitú vec. Akcentuje, že žiadne priet'ahy nespôsobil, zbytočné úkony negeneroval a vždy na výzvy súdu reagoval.

19. Sťažovateľ odôvodňuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia celkovou dĺžkou obdobia, ktoré uplynulo od podania žaloby bez toho, aby vo veci bolo právoplatne rozhodnuté, ako aj skutočnosťou, že sťažovateľovi vznikajú v spore trovy právneho zastúpenia.

III.

Vyjadrenie správneho súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie správneho súdu:

20. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie na výzvu ústavného súdu z 23. novembra 2023 k ústavnej sťažnosti reagovala predsedníčka správneho súdu prípisom sp. zn. 1SprV/518/2023 z 12. decembra 2023, ktorého súčasťou bolo vyjadrenie zákonného sudcu JUDr. Róberta Jakubáča, ktorému bola vec pridelená 7. júna 2023 náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky v zmysle Rozvrhu práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2023 v znení dodatku č. 1. V podstatnom zákonný sudca po predložení prehľadu procesných úkonov vykonaných vo veci, ktorý sa zhoduje s tým, ktorý je uvedený v časti I tohto nálezu, zdôraznil vysokú pracovnú zaťaženosť senátu 6S správneho súdu, pričom poukázal aj na nevyhnutnosť prednostného vybavovania vecí, ktoré napadli správneému súdu časovo skôr ako vec sťažovateľa.

21. Predsedníčka správneho súdu sa stotožnila s vyjadrením zákonného sudcu a akcentovala personálnu poddimenzovanosť správneho súdu, ktorý má z celkového počtu 44 pridelených miest sudcov obsadených len 30 miest, z ktorých je len 26 aktívnych. V závere doplnila, že k 1. júnu 2023 prevzal správny súd 5766 nerozhodnutých vecí zo správnych kolégií krajských súdov.

III.2. Replika sťažovateľa:

22. Vyjadrenie predsedníčky správneho súdu ústavný súd zaslal na prípadné zaujatie stanoviska sťažovateľovi, ktorý v reakcii v prípise doručenom ústavnému súdu 9. januára 2024 k zmene súdnej mapy konštatoval, že táto nemôže byť na škodu sťažovateľa a rovnako nemôže byť dôvodom na záver, že k zbytočným priet'ahom nedošlo. V konkrétnostiach doplnil, že celý rok pred prijatím a aplikáciou novej súdnej mapy, t. j. od 1. júna 2022 do 1. júna 2023, nebol vykonaný žiadny úkon. Obdobne ani prevzatie veľkého objemu nevybavených vecí z krajských súdov nemôže ísť na ťarchu sťažovateľa.

23. Rovnako dôvodom na nevyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nemôžu byť ani nedostatočné personálne zabezpečenie a nevyhnutnosť prednejšieho vybavovania iných káuz.

24. Obmedzenia konania súdu v prejednávanej veci počas platnosti a účinnosti *lex corona* boli také minimálne, že nemôžu byť ospravedlňujúcim dôvodom na nekonanie. Správna žaloba bola doručená v máji 2018, pričom v máji 2024 to bude už 6 rokov. Okrem toho o správnych žalobách sa

takmer vždy rozhoduje bez nariadenia pojednávania, pričom žalobca priamo v žalobe nežiadal nariadenie pojednávania vo veci. Neskoršie vyzývanie súdu na oznámenie, či účastníci konania súhlasia s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania, bolo teda zbytočné.

25. Napokon sťažovateľ predstrel chronologický prehľad vo veci vykonaných úkonov a zotrval na dôvodnosti podanej ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

26. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní správneho súdu a sťažovateľa, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce z predmetného spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

27. Sťažovateľ podstatnou časťou argumentácie tvrdí, že k vzniku zbytočných prietáhov v jeho veci došlo z dôvodu celkovej dĺžky napadnutého konania, keď od podania žaloby v máji 2018 ubehlo viac ako 5 rokov, pričom vec žaloby nie je ani neprávoplatne rozhodnutá.

28. Predmetom konania pred ústavným súdom je preto posúdenie, či postupom krajského súdu eventuálne správneho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

29. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

30. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

31. K vzniku zbytočných prietáhov v konaní pred všeobecným súdom môže pritom dôjsť nielen jeho nečinnosťou, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou (m. m. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

32. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch

základných kritérií: právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

33. Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vydaného vo veci disciplinárneho trestania. Ústavný súd konštatuje, že preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti správnych súdov s ustálenou judikatúrou. Predmetom napadnutého konania však nie je s prihliadnutím na disciplinárne opatrenie, ktoré bolo sťažovateľovi uložené, a to peňažná pokuta v sume 3-násobku minimálnej mzdy, čo nemá zásadný vplyv na výšku príjmu a zdroj obživy, otázka majúca pre sťažovateľa existenčný charakter (König proti Nemecku, sťažnosť č. 6232/73, rozsudok z 28. 6. 1978, § 111 *a contrario*), čo by odôvodňovalo potrebu osobitného prístupu vo veci urýchlene konať.

34. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by naznačovali, že sťažovateľ sa významnejšou mierou pričinił o predĺženie konania. Práve naopak, bez meškania reagoval na výzvy adresované mu zo strany krajského súdu.

35. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup krajského súdu, eventuálne správneho súdu. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nečinnosťou všeobecného súdu, teda takým konaním, ktoré nevedie k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

36. Z priebehu napadnutého konania popísaného v časti I tohto nálezu vyplýva, že krajský súd postupoval plynulo bez zbytočného odkladu výlučne v počiatočnej fáze konania, keď po podaní žaloby v máji 2018 zabezpečoval jednoduché úkony vzájomných doručovaní vyjadrení účastníkov konania. Následne sa v napadnutom konaní vyskytlo dlhšie obdobie nečinnosti, a to od decembra 2018, keď sťažovateľ doručil podanie krajskému súdu, až do novembra 2021, keď došlo k pribratiu ďalšieho účastníka do napadnutého konania. V označenom období boli vykonané iba ojedinelé administratívne úkony doručovania stanovísk a vyžiadania si plnomocenstva. Napokon ani jeden z troch nariadených termínov pojednávania sa neuskutočnil, a to jednak z dôvodu protiepidemických opatrení, ako aj z dôvodu potreby pribratia ďalšieho účastníka do konania (body 6 až 9 tohto nálezu).

37. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 môže byť dôvodom nečinnosti, avšak v rámci ojedinelej nečinnosti trvajúcej kratší čas aj s prihliadnutím na predmet konania a jeho význam pre sťažovateľa (IV. ÚS 266/2022, IV. ÚS 422/2022). Obdobne v súlade s judikatúrou EŠLP obmedzenia, ktoré si vyžiadala pandémia COVID-19, môžu mať nepriaznivý vplyv na vybavovanie vecí vnútroštátnymi súdmi, hoci to v zásade nemôže zbaviť štát všetkej zodpovednosti za nadmernú dĺžku predmetného konania (sťažnosť vo veci Q and R proti Slovinsku, č. 19938/20, rozhodnutie z 8. 2. 2022, § 80). Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že pandémia čiastočne objektívne ovplyvnila celkovú dĺžku napadnutého konania,

a preto na túto okolnosť prihliadol pri rozhodovaní o sume priznaného primeraného finančného zadosťučinenia.

38. Následný postup, ktorým krajský súd zabezpečoval administratívne úkony súvisiace s podaním kasačnej sťažnosti, možno hodnotiť ako plynulý. Obdobie od apríla 2022 do júna 2022, keď sa spis nachádzal na najvyššom správnom súde na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti, rovnako nemožno pripočítať na vrub krajskému súdu. V následnom období však možno v postupe krajského súdu identifikovať ďalšie dlhšie obdobie nečinnosti, a to od júna 2022, keď sa spis vrátil z najvyššieho správneho súdu, až do júna 2023, keď došlo k prechodu výkonu súdnictva na správny súd. Vec žaloby sťažovateľa tak nie je ani po viac ako 5 rokoch a 8 mesiacoch ukončená meritórnym rozhodnutím ani na súde prvej inštancie.

39. V postupe správneho súdu, ktorý vo veci koná od júna 2023 z dôvodu prechodu výkonu súdnictva, ústavný súd neidentifikoval nečinnosť, ktorá by dosahovala intenzitu umožňujúcu vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote.

40. Obranu správneho súdu, ktorej podstatou je zdôraznenie celkového vysokého nápadu vecí a nedostatočnosť personálneho substrátu, ktorá súvisí s prechodom výkonu súdnictva (k tomu pozri aj body 20 a 21 tohto nálezu), ústavný súd nemôže akceptovať. V uvedenej súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalší počet pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

41. S prihliadnutím na už uvádzané skutočnosti, berúc do úvahy ničím neodôvodnenú dlhodobú nečinnosť krajského súdu, ktorá spôsobila, že vec sťažovateľa nie je ani po viac ako 5 rokoch a 8 mesiacoch rozhodnutá ani na súde prvej inštancie, ústavný súd konštatuje, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto vyslovil porušenie práv sťažovateľa zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že k porušeniu označených práv zaručených ústavou a dohovorom došlo v období pred prechodom výkonu súdnictva na správny súd (bod 1 výroku tohto nálezu).

42. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

43. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

44. V záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie vedené v súčasnosti správnym súdom nebolo do času rozhodnutia ústavného

súdu vo veci ústavnej sťažnosti právoplatne skončené, prikázal správne súdu, na ktorý výkon súdnictva v sťažovateľovej veci prešiel, podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať v predmetnej veci bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

45. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

46. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

47. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

48. Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 2 500 eur z dôvodov uvedených v časti II tohto nálezu.

49. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

50. V tomto kontexte ústavný súd zoberal do úvahy aj predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľa (bod 33 tohto nálezu), ktorý nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré si vyžadujú zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup. Zohľadnil zároveň aj existenciu objektívnej prekážky, ktorá predĺžila napadnuté konanie krajského súdu (bod 37 tohto nálezu).

51. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä ničím neodôvodnenú nečinnosť krajského súdu, povahu a rozsah práv sťažovateľa, ktoré boli porušené, predmet konania, ako aj jeho význam pre sťažovateľa, ako aj existenciu objektívnej prekážky majúcej reálny vplyv na predĺženie napadnutého konania, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadost'učinenia v sume 1 000 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

52. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnej sťažnosti v časti požadovanej sumy primeraného finančného zadost'učinenia prevyšujúcej sumu 1 000 eur nevyhovet tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto nálezu.

53. S prihliadnutím na uvedené preto ústavný súd rozhodol vo veci priznania primeraného finančného zadost'učinenia tak, ako to je uvedené v bodoch 3 a 5 výroku tohto nálezu.

VI. Trovy konania

54. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

55. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

56. Sťažovateľ si uplatnil náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním právnou zástupkyňou.

57. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 684,94 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnej sťažnosti a repliky) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2023 v sume 208,67 eur a za rok 2024 v sume 228,83 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2023 v sume 12,52 eur a za rok 2024 v sume 13,73 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma náhrady trov konania tak predstavuje sumu 684,94 eur. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo veci náhrady trov konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu. Priznanú náhradu trov konania je správny súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

VII.

58. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2024

Libor Duľa
predseda senátu